Jeżeli pył, para, gaz lub dym powstają w rozpoznanym miejscu, zwykle najpierw analizuje się ograniczenie emisji i przechwyt możliwie blisko źródła. Nie jest to jednak automatyczna odpowiedź dla każdego procesu. Rodzaj substancji, sposób emisji, ruch operatora, geometria ssawki, energia wyrzutu i zagrożenie pożarowe decydują, czy odciąg miejscowy będzie skuteczny i bezpieczny.

Krótka odpowiedź

Wentylacja miejscowa ogranicza rozprzestrzenianie się zanieczyszczenia, zanim trafi ono do strefy oddychania i całej hali. Wentylacja ogólna dostarcza powietrze uzupełniające, usuwa zanieczyszczenia resztkowe i obsługuje bilans pomieszczenia. W praktyce rozwiązania często współpracują. Dla czynników chemicznych lub pyłowych właściwym punktem Katalogu jest punkt 13. Punkt 14 obejmuje inną mechaniczną wentylację ogólną nawiewno-wywiewną i ma odrębne dowody.

Podstawa dla edycji 2026.01

- Punkt 13 obejmuje urządzenia i elementy wentylacji ogólnej i miejscowej w warunkach zagrożenia czynnikami chemicznymi lub pyłowymi oraz wymaga akredytowanych pomiarów tych czynników.
- Kompletne ściany, kabiny i komory lakiernicze, urządzenia przemysłowe do sprzątania oraz instalacje będące częścią budowy przed oddaniem są wyłączone z punktu 13.
- Punkt 14 obejmuje mechaniczną wentylację ogólną inną niż punkt 13; wyłącza pomieszczenia biurowe, obsługi klientów, socjalno-bytowe oraz elementy wentylacji naturalnej i grawitacyjnej.

Własna podpisana umowa, Wyciąg z Oceny Wniosku i aktualne pisma ZUS są nadrzędne dla konkretnego projektu. Jeżeli dokumenty różnią się od tego poradnika, nie wolno uzupełniać luki domysłem.

Procedura krok po kroku

1. Nazwij czynnik i proces: materiał, temperatura, sposób powstawania emisji, czas, ilość i osoby narażone.
2. Nanieś źródło, operatora i strefę oddychania. Sprawdź, czy źródło można obudować, odizolować albo objąć skuteczną ssawką.

3. Dobierz typ przechwytu do kierunku i energii emisji. Odległość, przeszkody i przeciągi mogą zniszczyć skuteczność poprawnie dobranego wentylatora.
4. Policz wywiew miejscowy oraz powietrze uzupełniające. Niekontrolowane podciśnienie może ograniczyć przechwyt i powodować napływ z innych stref.
5. Zaprojektuj wentylację ogólną dla bilansu i pozostałego obciążenia, bez prowadzenia emisji przez stanowiska pracy.
6. Zapisz osobno pomiary instalacyjne i dowód efektu BHP. Przy czynnikach szkodliwych korzystaj z akredytowanego laboratorium.

Mapa decyzji i dokumentów

Sytuacja	Co przygotować lub sprawdzić	Granica
Skupione, rozpoznane źródło	obudowa, ssawka lub odciąg miejscowy	Dobór wymaga danych procesu
Powietrze usuwane odciągiem	nawiew uzupełniający i bilans	Nie może zrywać przechwytu
Zanieczyszczenie resztkowe	wentylacja ogólna	Nie zastępuje skutecznego przechwytu u źródła
Kabina lakiernicza	sprawdź zakres urządzeń i elementów	Kompletna kabina jest wyłączona

Najczęstsze błędy

- twierdzenie, że odciąg miejscowy jest zawsze obowiązkowy
- finansowanie kompletnej kabiny lakierniczej
- kwalifikowanie wentylacji biura z punktu 14
- brak nawiewu uzupełniającego
- nieudokumentowany termin i gwarancja decyzji

Checklista doboru rodzaju wentylacji

- sprawdzone właściwe dokumenty i edycja konkursu;
- każda teza liczbowa ma podstawę w umowie, regulaminie, ofercie albo raporcie;
- nazwy, kwoty, parametry, stanowiska i adresy są spójne we wszystkich plikach;

- koszty wyłączone są jawnie oddzielone od budżetu kwalifikowanego;
- zachowano dowód wysyłki i wersję dokładnie tego zestawu dokumentów;
- osoba odpowiedzialna sprawdziła kompletność przed upływem terminu.

Jeżeli chcesz omówić listę dokumentów potrzebnych do weryfikacji Twojego przypadku, skorzystaj z formularza kontaktowego. Przed przekazaniem danych usuń informacje, których nie trzeba ujawniać na etapie wstępnej rozmowy.